

Team Finland: Strategia 2014

Team Finland: Strategia 2014

Sisällys

Johdanto	7
Yleiset tavoitteet	8
Sopeutuminen globaaleihin arvoverkostoihin	8
Uusien mahdollisuuksien havainnointi ja hyödyntäminen	8
Enemmän ja tehokkaammin nykyisillä resursseilla	9
Vaikuttaminen toimintaympäristöön ulkomailla	10
Kansainvälistymispalvelut	11
Alueelliset ja temaattiset painopisteet	11
Kansainvälistymisneuvonta	11
Tiedon tuottaminen ja jakaminen	12
Vaikuttaminen ja verkottuminen kohdemarkkinoilla	13
Investointien edistäminen Suomeen	14
Maakuvatyö	15
Keskeisiä tapahtumia	15
Verkoston toiminnan kehittäminen	17
Toiminta Suomessa	17
Asiakaspalvelu	17
Sisäinen verkottuminen ja yhteistyö	18
Osaamisen kehittäminen	18
Viestintä	18
Kansainvälistä liiketoimintaa koskeva tilastointi	19
Strategian toimeenpano	20

Johdanto

Team Finland on edennyt vauhdikkaasti yhteiseen tekemiseen. Strategia määrittää toiminnan painopisteet tulevalle kalenterivuodelle.

Team Finland (TF) tuo yhteen Suomen taloudellisia ulkosuhteita, yritysten kansainvälistymistä, Suomeen suuntautuvia investointeja ja maakuva-työtä edistävät toimijat kotimaassa ja ulkomailla. Tavoitteena on selkeä ja asiakaslähtöinen toimintamalli, jossa toimijat tuodaan saman sateenvarjon alle ja niitä ohjaavat yhteiset, valtioneuvoston vuosittain vahvistamat tavoitteet. Samalla pyritään entistä joustavampaan toimintatapaan, jossa hankkeita toteutetaan yhteistyössä valtion ja yksityisten toimijoiden kesken.

Team Finland on käynnistysvaiheensa jälkeen edennyt vauhdikkaasti yhteiseen tekemiseen. Vuoden 2014 Team Finland-strategia määrittää toiminnan painopisteet seuraavalle vuodelle. Strategia on valmisteltu pääministerin johtamassa taloudellisten ulkosuhteiden ohjausryhmässä ja hyväksytty valtioneuvoston periaatepäätöksenä 13.6.2013. Sen valmistelussa on kuultu laajasti verkoston toimijoita, sidosryhmiä ja kansalaisjärjestöjä.

Strategia päivitetään vuosittain, mutta koko pyörää ei ole tarkoitus keksiä vuosittain uudelleen. Pitkäjänteinen työ ja jatkuvuus ovat tärkeitä, esimerkiksi maakuva-työssä ja eri teemojen ja maantieteellisten painopisteiden toimeenpanossa. Näkökulman tulee olla myös yksittäisiä hallituskausia pidempi. Vuosittainen päivittäminen on tarpeen, jotta voimme tarttua uusiin mahdollisuuksiin ja syventää asteittain TF-verkoston toimintaa.

Strategian tarkoituksena on varmistaa, että verkosto kokonaisuutena tekee oikeita asioita ja on valmistautunut niiden hoitamiseen mahdollisimman hyvin. Tämä ei sulje pois muita, vuoden aikana paikallisesti esiin nousevia uusia tärkeitä mahdollisuuksia. Koko verkostolta toivotaan jatkuvaa aloitteellisuutta ja aktiivisuutta painopisteiden ja kärkihankkeiden kehittämisessä. Samalla kannustetaan uusien ideoiden ja toimintatapojen inno-vointiin ja kokeilemiseen sekä hyvien käytäntöjen jakamiseen.

Yleiset tavoitteet

Sopeutuminen globaaleihin arvoverkostoihin

Kotimaiset elinkeinopolitiikan toimet eivät yksin riitä tukemaan globaaleissa tuotantoketjuissa syntyvän arvonlisän kertymistä omaan kansantalouteen. Rinnalle tarvitaan vaikuttamista ulkomailla. Toiminnan tuloksia on myös mitattava uusin tavoin. Kauppatilastot antavat puutteellisen kuvan Suomen taloudellisista intresseistä kohdemaissa ja johtavat helposti väärin painotuksiin.

Suomi pyrkii edelläkävijäksi taloudellisia ulkosuhteita, kansainvälistymistä, ulkomaisia investointeja ja maakuvatyötä koskevan välineistön sovittamisessa muuttuneeseen toimintaympäristöön. Vuoden 2014 painopisteissä siirrytään selkeästi tähän suuntaan.

Keskeistä on uusi näkökulma: emme pelkästään vie, vaan meidän on myös aktiivisesti haettava hyviä asioita ulkomailta Suomeen. Tukea on kohdistettava sellaisiin aineettomiin tuotannontekijöihin, joilla on pysyviä, myönteisiä vaikutuksia suomalaiseen yhteiskuntaan (esimerkiksi osaaminen, T&K, verkottuminen ja maine). Arvoketjunäkökulma on vietävä osaksi Suomen kauppapolitiikkaa ja EU:n sisämarkkinoilla tapahtuvaa vaikuttamista. Kansainvälistä yritystoimintaa koskevaa tilastointia on uudistettava.

Uusien mahdollisuuksien havainnointi ja hyödyntäminen

Maailmantalous jatkaa lähivuosina syvää rakenteellista muutostaan. Tämä vaikuttaa sekä toimintojen sijoittumiseen, valtioiden politiikkaan että erilaisten resurssien, teknologioiden ja luonnonvarojen kysyntään. Meiltä edellytetään parempaa kykyä uusien mahdollisuuksien havainnointiin ja hyödyntämiseen.

Vuoden 2014 keskeisiin tavoitteisiin kuuluu kansainvälisen ennakkoinnin vahvistaminen ja eri organisaatioiden tuottaman ennakkointitiedon vieminen yhtenäiseen, yritysten kannalta käyttökelpoiseen muotoon.

Verkostoon on myös vakiinnutettava joustava toimintatapa, joka mahdollistaa eri tyyppisten toimijoiden yhteistyön yksittäisten hankkeiden käynnistämisessä ja toteutuksessa. Valtio ei toimi yksinomaan palvelujen tarjoajana, vaan entistä useammin kumppanina, joka verkottaa toimijat ja antaa taustatukea kiinnostavien, yksityisellä sektorilla syntyneiden aloitteiden toteuttamiseen.

Suomesta tehdään edelläkävijä toiminnan sopeuttamisessa muuttuneeseen toimintaympäristöön.

Vahvistamme ennakkointia ja luomme toimintatavan, jossa hankkeita voidaan käynnistää nopeasti ja tehokkaasti.

**Julkisrahoitteiset palvelut
määritellään tarkemmin
ja päällekkäisyyksiä
poistetaan.**

Enemmän ja tehokkaammin nykyisillä resursseilla

Julkisen talouden tilanne säilyy tarkastelujaksolla vaikeana, eikä alan toimintaan kohdistettujen varojen odoteta kasvavan. Tässä tilanteessa tärkeää on resurssien yhdistäminen, päällekkäisyyksien poistaminen sekä olemassa olevien palvelujen tuominen mahdollisimman nopeasti ja laajasti yhteisen sateenvarjon alle. Monissa tapauksissa tämä edellyttää valtion rahoittamien palvelujen nykyistä tarkempaa määrittelyä.

Vuoden 2014 aikana keskitytään kansainvälistymispalvelujen tehostamiseen. Julkisrahoitteisia palveluja suunnataan aikaisempaa voimakkaammin ns. markkinapuutteisiin (ml. tietopalvelut, PK-yritykset, kansainvälistymisen alkuvaiheen tuki, poliittinen vaikuttaminen ja maakuvatyö). Vastavasti valtion roolia vähennetään asteittain palveluissa, joiden tuottaminen tapahtuu tehokkaasti yksityisin varoin.

Vaikuttaminen toimintaympäristöön ulkomailla

EU-maissa panostetaan protektionismin ehkäisemiseen ja sisämarkkinoiden vahvistamista koskeviin kärkihankkeisiin.

EU-maissa tapahtuvassa taloudellisessa vaikuttamisessa tärkeää on protektionismin ehkäiseminen – painopisteinä teollisuuspolitiikka, valtiontuet ja julkiset hankinnat. Resursseja ohjataan aiempaa enemmän sääntelyn muutosten ennakkointiin, jotta ongelmiin voidaan puuttua ajoissa.

Sisämarkkinoiden kehittämisessä keskitytään rajattuun määrään kärkihankkeita: digitaaliset sisämarkkinat (ml. digitaaliset sisällöt ja tekijänoikeudet), palveluiden sisämarkkinat (ml. rahoitusmarkkinat ja yritysten rahoitus), energiapolitiikka, valtiontukisääntöjen uudistaminen sekä veronkiertoon ja veroparatiiseihin liittyvät ongelmat.

Suomelle rakennetaan asemaa cleantech-alan edelläkävijänä Euroopassa. Tämä edellyttää yhtenäisiä viestejä ja vaikuttamissuunnitelmaa sekä toimia teeman sisällyttämiseksi uuden komission työohjelmaan. Tärkeää on myös ajaa EU:ssa edellytyksiä luonnonvarojen kestävälle käytölle, uusiutuville energiamuodoille ja resurssitehokkuuden parantamiselle. Kotimaan politiikan ja toimien on oltava linjassa tavoitteen kanssa.

Kasvumarkkinoilla painopisteitä ovat IPR-asiat, julkiset hankinnat ja tekniset määräykset. Kaupapolitiikassa panostetaan sektorikohtaisiin sopimuksiin sekä EU:n ja Yhdysvaltojen välisiin neuvotteluihin.

EU:n ulkopuolisissa taloussuhteissa painotetaan suuria kasvumarkkinoita (ml. Venäjä, Kiina, Yhdysvallat, Intia, Brasilia, ASEAN). Temaattisesti keskitytään erityisesti IPR-asioihin, julkisten hankintojen kysymyksiin ja teknisten määräysten lähentämiseen. Kaupan esteisiin liittyvässä työssä painopistettä siirretään ennakkointiin ja muutosten havainnointiin. Protektionismin ehkäisyssä tärkeä kysymys ovat lisääntyvät paikallisen tuotannon vaatimukset. Palvelukaupassa ryhdytään toimiin Suomen kaupapolitiittisten sitoumusten laajentamiseen Suomen lainsäädäntöä vastaavalle tasolle.

Alueellisten kauppaneuvottelujen kärkihankkeeksi nostetaan EU:n ja Yhdysvaltojen välisten neuvottelujen tukeminen. Sopimuksesta pyritään tekemään kattavuudeltaan laaja, sisältäen vapaakaupan lisäksi talous- ja sääntely-yhteistyön elementtejä. Tämän lisäksi Venäjän WTO-velvoitteiden toimeenpano sekä EU-Venäjä-perussopimuksen neuvottelut säilyvät tärkeinä vaikuttamiskohteina.

Monenkeskisessä kaupapolitiikassa painoa siirretään Dohan kierroksen seurannasta sektorikohtaisiin ja useammanvälisiin sopimuksiin. Tärkeitä ovat erityisesti palvelukauppaa koskeva sopimus (erityisesti liike-elämän, tekniset, ICT-, T&K, ympäristö- ja energiapalvelut) sekä ympäristötuotteiden tullittomuutta koskeva sopimus.

Kansainvälistymispalvelut

Vuonna 2014 keskitytään toiminnan tehostamiseen kansainvälistymis-neuvonnassa, tiedon tuottamisessa, sekä kohdemarkkinoilla tapahtuvassa verkottamisessa ja vaikuttamisessa.

Yrityksille suunnatuissa kansainvälistymispalveluissa tärkeää on verkoston eri organisaatioiden ydintehtävien ja julkisin varoin tuotettujen palvelujen nykyistä tarkempi määrittely. Näin voidaan poistaa päällekkäisyyksiä ja kohdistaa valtion toiminta nimenomaan sellaisiin palveluihin, jotka on järkevää tuottaa julkisin varoin.

Prosessi etenee asteittain: Vuoden 2014 strategia keskittyy toiminnan tehostamiseen ja työnjaon selkeyttämiseen erityisesti kansainvälistymis-neuvonnassa, tiedon tuotannossa sekä kohdemarkkinoilla tapahtuvassa verkottamisessa ja vaikuttamisessa. Muita tärkeitä kokonaisuuksia kuten rahoitus tullaan käsittelemään vuoden 2015 strategiassa.

Alueelliset ja temaattiset painopisteet

Kansainvälistymispalveluja tarjotaan maailmanlaajuisesti, mutta palvelujen sisältöä painotetaan alueittain. Suurimmilla kasvumarkkinoilla tehostetaan poliittista ja viranomaisiin kohdistuvaa vaikuttamista ja verkottumista. Lähimarkkinoilla keskeistä on PK-yritysten kansainvälistymisneuvonta ja yritysten verkottaminen asiakkaisiin. Markkinatiedon tuotannossa pyritään mahdollisimman globaaliin palveluun, koko verkostoa hyödyntäen.

Kansainvälistymispalvelujen painopisteitä ovat: 1) cleantech, ml. energia- ja resurssitehokkuus, uusiutuva energia, vesi ja ilmanlaatu; 2) ICT ja ohjelmistoala, erityisesti startup-yritysten kansainvälistyminen; 3) life sciences-ala (terveysteknologia ja lääketutkimus); 4) biotalous; 5) arktinen osaaminen (ml. meriteknologia, infrastruktuuri) sekä 6) luovat alat ja design. Lisäksi 7) koulutusviennin edistämiseksi laaditaan vuoden 2013 loppuun mennessä toimenpideohjelma.

Painopisteiden tarkoituksena ei ole jättää muiden alojen yrityksiä kansainvälistymispalvelujen ulkopuolelle vaan varmistaa, että verkosto on varautunut lupaavimpien alojen edistämiseen mahdollisimman hyvin. Painopistealoista laaditaan työ- ja elinkeinoministeriön johdolla verkoston käyttöön tietopaketit, joissa esitellään suomalaisyritysten osaamista ja tarjontaa. Materiaalin tarkoituksena on tukea verkoston paikallisia tiimejä näiden työssä ja varmistaa, että tarjonta ja kysyntä kohtaavat.

Kansainvälistymisneuvonta

Julkisrahoitteisia neuvontapalveluja keskitetään PK-yritysten kansainvälistymisen alkuvaiheeseen. Finpron kansainvälistymisneuvontaa ohjataan tähän suuntaan ja sen julkisesti tuettua, edullista palvelua tälle kohderyh-

Finpron julkiset palvelut rajataan nykyistä tarkemmin, painopisteenä PK-yritysten neuvonta kansainvälistymisen alkuvaiheessa.

Eri organisaatioiden tuottamat ennakointia ja maatietaa koskevat palvelut kootaan yhteen.

mälle laajennetaan (ml. kansainvälistymissuunnitelmat, markkinaselvitykset sekä asiakkaiden ja jakelukanavien hankinta).

Kansainvälistymisestä kasvua hakevien yritysten tueksi kehitetään uusi Team Finland-palvelukokonaisuus, joka laajentaa nykyistä Kasvuväylä-hanketta. Se valmistellaan Tekesin vetämänä yhdessä Finpron, Finnveran ja Teollisuussijoituksen kanssa. Palvelun tavoitteena on tarjota entistä toimivampi työkalupakki lupaaville, kansainvälistymisen alkuvaiheessa oleville yrityksille. Uusi TF-palvelu pilotoidaan syksyllä 2013 ja käynnistetään 2014.

Alueellisen, ELY-keskusten varaan rakentuvan verkoston rooli kansainvälistymiskelpoisten yritysten tunnistamisessa ja alkuvaiheen palvelamisessa on keskeinen. Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla alueellinen toimintamalli selkeytetään ja eri toimijoiden roolit täsmennetään. Osassa ELY-keskuksia tarvitaan resurssien uudelleen kohdentamista siten, että TF-verkoston tehtävät voidaan toteuttaa järkevästi ja pysyvällä pohjalla.

TF-verkoston tulee tukea yrityksiä vastuullista yritystoimintaa koskevissa asioissa ja tarjota tietoa yritys- ja yhteiskuntavastuun kysymyksistä neuvontapalvelujen yhteydessä. Yritysten käyttöön tuotetaan myös tiivis siirtohinnoittelua koskeva opas, joka pohjautuu OECD:n ohjeistoon.

Tiedon tuottaminen ja jakaminen

Kansainvälisen ennakkoinnin koordinaatio keskitetään Tekesiin. Ennakoinnista kehitetään koko TF-verkoston asiantuntemusta hyödyntävä palvelu, joka kattaa sekä innovaatioihin ja liiketoimintamahdollisuuksiin liittyvän ennakkoinnin että poliittisiin riskeihin liittyvät asiat. Ennakoinnissa pyritään laajaan maantieteelliseen kattavuuteen. Muutoksen yhteydessä Tekesin ohjaama FinNode-verkosto sulautetaan osaksi yhteistä ennakointipalvelua ja TF-brändin alle.

Ennakointi kohdistetaan yritysten kannalta tärkeisiin keskipitkän aikavälin muutoksiin ja tieto jalostetaan liiketoiminnan kannalta käyttökelpoiseen muotoon. Toteutuksessa huomioidaan valtioneuvoston yleiset, koko valtionhallinnon ennakkoinnin kehittämistä koskevat suunnitelmat ja työ koordinoidaan siten ettei päällekkäisyyksiä synny.

Suomen ulkomaanedustustoissa vahvistetaan yritysten kannalta tärkeää poliittista seuranta ja tätä kautta ilmenevien liiketoimintamahdollisuuksien ja -riskien tunnistamista (ml. laajat investointihankkeet ja suomalaisyrityksiin vaikuttavat sääntelyn muutokset). Tiedon tuottamista ohjataan sisällöllisesti tähän suuntaan ja raportoinnin muotoja uudistetaan siten, että tietoa voidaan välittää tehokkaasti hallinnon ulkopuolelle ja TF-verkoston yhteiseen ennakointiin.

Tulevaisuuteen painottuvan ennakkoinnin lisäksi eri organisaatioiden tuottama ns. maatieta kootaan yhteen (perustietoa kohdemarkkinoista ja suomalaisten yritysten kannalta keskeisistä sektoreista). Vuoden 2014 loppuun mennessä maatieta tarjoillaan asiakkaille kootusti, yhtenä Team Finland-verkoston tuotteena. Työnjaosta sovitaan ministeriöiden kesken erikseen.

Edustustojen palveluja täsmennetään, painopisteenä viranomaisiin kohdistuva verkottuminen ja vaikuttaminen. Maksullisille palveluille luodaan selkeä hinnoittelumalli.

Vaikuttaminen ja verkottuminen kohdemarkkinoilla

Suomen edustustoverkon yrityksille tarjoamia palveluja täsmennetään ja palvelut rakennetaan kolmen päätuotteen varaan: 1) viranomaisiin, poliittiseen johtoon ja muihin avainhenkilöihin kohdistuva verkottuminen ja vaikuttaminen; 2) tiedon tuottaminen ja jakaminen; 3) edustustojen tilojen käyttö (esimerkiksi verkottumistilaisuudet edustustojen tiloissa).

Ulkoasianministeriö täsmentää palvelujen sisällön ja toteuttaa vuoden 2014 kuluessa keskeisimpien palvelujen standardisoinnin. Maksullisille palveluille, joita ovat esimerkiksi edustustojen tilojen käyttöön liittyvät palvelut, luodaan selkeä ja läpinäkyvä hinnoittelumalli. Palvelut rajataan siten, että edustustot pystyvät kysyntään vastaamaan. Tämä saattaa edellyttää tiettyjen palvelujen rajaamista vain taloudelliselta merkitykseltään suurimpiin maihin.

Finpron julkisrahoitteisia palveluja keskitetään yritysten verkottumista kohdemarkkinoilla tukeviin palveluihin (ml. suomalaisyritysten keskinäinen verkottuminen sekä mentorointi- ja veturiyristoiminnan kehittäminen). Paikallisesti Finpron tehtäviin kuuluu myös kohdemaan suomalaista yritystoimintaa koskevan tiedon kerääminen sekä tämän tiedon jakaminen paikallisen TF-verkoston kesken (ml. tieto maassa toimivista suomalaisyrityksistä ja toiminnan yleisestä kehityksestä).

Ministeritason valtuuskuntamatkojen koordinaatio ulotetaan vuoden 2014 aikana koko valtioneuvostoon siten, että eri ministerien viennin ja investointien edistämiseen liittyvät matkat voidaan sovittaa tehokkaasti yhteen. Tasavallan presidentin kanslia kytketään mukaan koordinaatioon.

Vuorovaikutusta kehitysyhteistyön ja yritystoiminnan välillä lisätään, sekä kehitetään tätä tukevia välineitä. Lupaavia mahdollisuuksia on esimerkiksi puhtaan veden, cleantech-ratkaisujen, terveydenhuollon palveluiden tai koulutuksen kehittämistä koskevassa yhteistyössä.

Investointien edistäminen Suomeen

Ulkomaisissa investoinneissa keskeinen muutos on laajan Team Finland -ulkomaanverkoston valjastaminen investointien edistämiseen.

Ulkomaisten investointien edistämistä vahvistetaan kokonaisuudessaan. Keskeinen muutos on laajan Team Finland-ulkomaanverkoston valjastaminen investointien edistämiseen. Verkoston avulla saadaan toiminnalle suuri maantieteellinen kattavuus ja tehostetaan syötteiden antamista investointien edistämistä harjoittaville TF-organisaatioille Suomessa (ml. Invest in Finland, Tekes, Finnvera ja Teollisuussijoitus).

Invest in Finland kehittää mallin, jonka avulla syötteiden antaminen verkostossa tapahtuu yksinkertaisesti ja tehokkaasti. On tärkeää, että tieto taloudellisesti merkittävistä investointimahdollisuuksista saadaan Suomeen nopeasti ja niiden jatkoseuranta toteutuu tehokkaasti TF-verkostossa (ml. kiihdytyskaista-toiminto).

Investointien edistämisen tavoitteena on saada Suomeen työtä ja osaamista. Vuonna 2014 aktiivisen myyntityön painopisteitä ovat ympäristöliiketoiminta, mobiiliala ja ohjelmistot sekä T&K-toiminta yhdessä suomalaisten toimijoiden kanssa erityisesti ICT- ja lääketutkimuksessa. Lisäksi jatketaan datakeskus-investointien edistämistä Suomeen. Alueellisesta näkökulmasta tärkeitä ovat Yhdysvallat, Pohjoismaat, Kiina ja Venäjä. Investointimahdollisuuksien kartoittamisessa pyritään kuitenkin mahdollisimman laajaan maantieteelliseen kattavuuteen.

Markkinoinnin tukemiseksi Invest in Finland jakaa tuottamansa myyntimateriaalit ja -kontaktit koko verkoston käyttöön. Yhteydenpitoa Suomeen investoineiden ulkomaisten yritysten kanssa lisätään ja näiden kokemuksia hyödynnetään nykyistä enemmän.

Ulkomaille suuntautuvien valtuuskuntamatkojen suunnittelua uudistetaan siten, että investointien edistäminen on vahvemmin mukana. Verkottumista pääomasijoittajiin lisätään sekä ulkomailla että tuomalla heitä aktiivisesti Suomeen. Valituilla markkinoilla järjestetään pääomasijoittajille suunnattuja tapahtumia, joissa esitellään suomalaista yritystoimintaa.

Verkoston osaamista parannetaan investointien edistämässä ja pääomamarkkinoiden tuntemuksessa, mm. sisällyttämällä näitä koskevat osiot TF-verkoston yhteiseen koulutukseen.

Maakuvatyö

Maakuvatyössä Suomi erottautuu kolmen kärkiteeman kautta: puhtaus, design ja osaaminen.

Maakuvatyössä vuoden 2014 tavoitteena on hioa maakuvaviestinnän koordinaatio mahdollisimman tehokkaaksi ja toteuttaa yhdessä joukko kiinnostavia, Suomen näkyvyyttä lisääviä tapahtumia. Tärkeää on nimen omaan toiminta – konkreettisten tapahtumien ja hankkeiden toteuttaminen maailmalla, tiiviissä yhteistyössä valtion, Suomen alueellisten toimijoiden ja yksityisen sektorin kesken.

Sisällön osalta strategian perusajatuksena on painottaa asioita, jotka kiinnostavat laajaa yleisöä ja herättävät mielenkiinnon Suomeen. Näin viestinnästä saadaan vaikuttavaa ja sen hyödyt ulottuvat laajasti koko yhteiskuntaan, yksittäisten toimialojen tai intressiryhmien ulkopuolelle. Kulttuurilla on tärkeä rooli maakuvatyössä.

Suomi pyrkii erottautumaan kolmen kärkiteeman kautta: puhtaus (ml. cleantech-osaaminen, elämisen laatu, arktisuus, luonto), design (ml. arjen design, teollinen muotoilu, palvelut) sekä koulutus ja osaaminen (ml. startup-yritykset). Kaikkien kolmen osalta luodaan omaperäinen aktiviteettien kokonaisuus. Samalla on tärkeää huomata, että maakuvaviestintää syntyy TF-verkoston kaikesta toiminnasta. Selvää rajaa maakuva ja esimerkiksi kulttuurin edistämistä koskevien tapahtumien välille ei voi vetää.

Maakuvaviestintää koskevat työkalut tuodaan yhteen: Vuoden 2014 kuluessa luodaan yhteinen verkkoviestinnän alusta, joka kokoaa yhteen keskeiset Suomi-viestinnän sivut. Lisäksi tuotetaan yhteiset, laadukkaat viestintämateriaalit (mm. alustusrungot ja kuvamateriaalit) Team Finland-verkoston, yritysten ja kansalaisten käyttöön.

Valituissa maissa kehitetään ns. Suomi-lähettiläiden mallia. Ajatuksena on koota paikallisista mielipidevaikuttajista koostuva ryhmä, jolla on suhde Suomeen ja joka voidaan kutsua tutustumaan suomalaiseen osaamiseen. Kokemusten perusteella päätetään mallin ulottamisesta myöhemmin koko verkostoon.

Keskeisiä tapahtumia

Verkostossa toteutetaan vuoden aikana satoja tapahtumia, ja uusia syntyy kaiken aikaa. Maakuvan, kansainvälistymisen ja investointien kannalta tärkeitä teemoista erotetaan kuitenkin vuosittain muutamia laajempia tapahtumia tai tapahtumien konsepteja. Monia näistä voidaan toistaa eri painotuksin eri maissa.

- Kehitetään ”Clean Day” -tapahtumakonsepti, jossa kärkenä luonnonvarojen kestävä käyttö ja puhtaat teknologiat. Toteutetaan tapahtumat

Brysselissä, Kiinassa, Intiassa ja Brasiliassa. Lisäksi aletaan valmistella arktiseen osaamiseen liittyvää tapahtumaa.

- Luodaan suomalaista muotoilua ja käytännön designia kuluttajille ja yrityksille esittelevä tapahtumakonsepti. Valmistelussa hyödynnetään Shanghain Radical Design Week 2012 -tapahtuman kokemuksia. Toteutetaan tapahtumat Kiinassa ja Japanissa ja pohjustetaan tulevia tapahtumia esimerkiksi Venäjällä ja Brasiliassa.
- Rakennetaan ”Slush”-konferenssin perustalle Team Finland-verkoston tuella entistä näkyvämpi ja laajemmin markkinoitu tapahtuma. Tavoitteena Suomen vakiinnuttaminen startup-toiminnan kiinnostavimmaksi paikaksi Pohjois-Euroopassa.
- Käynnistetään Team Finland Innovation Forum-tapahtumien sarja. Näitä toteutetaan jatkossa tärkeimmissä EU:n ulkopuolisissa tutkimus-kehitys- ja innovaatiotoiminnan kumppanimaissamme kuten Yhdysvalloissa, Venäjällä, Kiinassa, Intiassa ja Brasiliassa.
- Käynnistetään Suomen koulutusta eri näkökulmista esittelevä tapahtumasarja yhteistyössä halukkaiden lähetystöjen kanssa ja vahvistetaan Suomen osallistumista koulutusmessuihin eri maissa.
- Yksittäisenä tapahtumana tärkeä on Frankfurtin kirjamesut, jonka teemamaa Suomi on vuonna 2014.

Verkoston toiminnan kehittäminen

Suomen alueellisen verkoston toiminta ja roolit selkeytetään.

Toiminta Suomessa

Ulkomaiset tiimit ovat toimintavauhdissa ja ovat kevään kuluessa järjestäneet lukuisia tapahtumia ympäri maailmaa. Loppuvuoden 2013 aikana Suomen alueellisen toiminnan kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla kotimainen, alueellinen toimintamalli selkeytetään ja eri toimijoiden roolit täsmennetään. Tärkeää on Team Finland -brändin ja -palvelujen rajaaminen suhteessa olemassa oleviin yrityspalvelujärjestelmän kokonaisuuksiin.

Lähtökohtana on, että kaikki kansainvälistymiseen liittyvät valtiorahoitteiset palvelut tuodaan Team Finland -konseptin alle ja samalla päällekkäisistä toimintamalleista ja nimikkeistä luovutaan. Tämä merkitsee mm. sitä, että YritysSuomi-kokonaisuuden alla kansainvälistymiseen tähtäävien yritysten palvelut nimetään jatkossa Team Finland-palveluiksi.

Kotimaan toiminnan kannalta tärkeää on alueellisten tiimien tehokas organisointi. Tiimien toiminta koordinoidaan ELY-keskuksissa, ja yhteistyöhön tulee kytkeä mukaan sekä valtion toimijat (Finnvera, Tekes) että erilaiset alueelliset organisaatiot (mm. kaupungit, alueet ja maakunnat kehitysyhtiöineen sekä kauppakamarit). Sidosryhmiä ml. palkansaajajärjestöt kuullaan toiminnan kehittämisessä.

Ministeriöiden tulee huolehtia siitä, että kansainvälistymiseen liittyvät toiminnot tuodaan mahdollisimman kattavasti Team Finland -konseptin alle, ja ettei eri ministeriöissä valmisteltujen toimialakohtaisten strategioiden tuloksena alalle synny jatkossakaan uusia päällekkäisiä rakenteita.

Asiakaspalvelu

Asiakaslähtöisyys on TF-verkoston tärkeimpiä tavoitteita. Asiakkaista on huolehdittava kokonaisvaltaisesti ja ilman, että asiakkaan tarvitsee jäljittää jokaista palvelua erikseen.

Asiakastiedon hallinnan yhtenäistämistä kiirehditään siten, että TEM-konsernin ja UM:n yhteinen yritysasiakkuuksien järjestelmä saadaan käyttöön vuoden 2015 loppuun mennessä. Mikäli hanke edellyttää muutoksia lainsäädännössä, näiden valmistelu käynnistetään viipymättä.

Yrityksille luodaan TF-verkkopalvelujen yhteyteen väylä, jonka kautta ne voivat antaa jatkuvaa palautetta, tehdä ehdotuksia ja ilmoittaa viranomaisille ulkomailla kohtaamistaan kaupan esteistä. Kaupan esteitä koskevat nykyiset viranomaistietokannat integroidaan osaksi valmisteilla olevaa yhteistä asiakashallintajärjestelmää.

Asiakastiedon hallinta tuodaan yhteen vuoden 2015 loppuun mennessä.

Yrityksille suunnattua kansainvälistymis- ja kaupanesteselvitystä kehitetään siten, että kyselyn kautta voidaan jatkossa arvioida koko TF-verkoston toimintaa. TF-organisaatiot sopivat työnjaosta ja olemassa olevien asiakaskyselyjen osittaisesta yhdistämisestä siten, että kysely voidaan toteuttaa laajennettuna. Tavoitteeksi otetaan kyselyn toteuttaminen kolmen vuoden välein.

Sisäinen verkottuminen ja yhteistyö

TF-verkoston tulee madaltaa raja-aitoja paitsi organisaatioiden, myös kotimaisen ja ulkomaisen toiminnan välillä. Tavoitteena on globaalisti toimiva verkosto, jossa koti- ja ulkomaiset tiimit toteuttavat asioita yhdessä. Tiimejä kannustetaan mahdollisimman aktiiviseen suoraan yhteydenpitoon, uutta viestintäteknologiaa hyödyntäen. Tiimit voivat esimerkiksi järjestää eri maihin, alueisiin tai toimialoihin liittyviä videokokouksia paikallisten tarpeiden mukaan.

Verkoston vuosittain toistuvaksi päätapahtumaksi luodaan Team Finland-päivä, joka kokoaa Helsinkiin TF-organisaatiot, ulkomaan tiimien puheenjohtajat, Suomen alueelliset koordinaattorit ja keskeiset sidosryhmät. Ensimmäinen Team Finland-päivä järjestetään 27.8.2013. Verkoston organisaatiot voivat järjestää myös alueellisia tai tiettyyn maahan keskittyviä TF-päiviä, Suomessa tai ulkomailla.

Osaamisen kehittäminen

Ministeriöt osoittavat riittävät resurssit yhteisen koulutuksen toteuttamiseen siten, että koulutus voidaan käynnistää kevään 2014 kuluessa. Tavoitteena on laadukas ja arvostettu täydennyskoulutuksen kurssi, jonka kautta kierrätetään useamman vuoden aikana sekä TF-organisaatioiden työntekijöitä että harkinnan mukaan ulkopuolisia osallistujia. TF-verkoston palvelujen lisäksi koulutuksen tulee kattaa laajasti kansainväliseen talouteen ja yritysten kansainvälistymiseen liittyviä kysymyksiä, ml. yritys- ja yhteiskuntavastuu.

Viestintä

Verkoston yhteisen viestinnän kehittämistä jatketaan. Erityistä huomioita tulee kiinnittää TF-verkoston yhteisten viestintäohjeiden toimeenpanoon ja jalkauttamiseen.

Verkkosivuista käynnistetään kevään 2014 kuluessa seuraava versio. Team Finland-sivusto ja YritysSuomi-sivusto sovitetaan yhteen siten, ettei päällekkäisyyksiä ole ja että kansainvälistymiseen liittyvät palvelut voidaan tarjota TF-konseptin alla. Muutoksen yhteydessä ministeriöt sopivat verkkosivujen ylläpitoa koskevasta taakanjaosta siten, että kustannukset jakaantuvat mahdollisimman tasapuolisesti.

Raja-aitoja madalletaan kotimaisen ja ulkomaisen verkoston välillä.

Verkoston yhteinen täydennyskoulutus käynnistyy keväällä 2014.

Kansainvälistä liiketoimintaa koskeva tilastointi

Yritysten kansainvälistä toimintaa koskevaa tilastointia laajennetaan vuoden 2014 kuluessa, yhteistyössä tilastokeskuksen, Suomen pankin ja tullihallituksen kanssa. Tärkeitä ovat esimerkiksi tiedot siitä, miten paljon suomalaisyritysten ulkomaiset tytäryhtiöt tuottavat arvonlisäystä, kuinka paljon ne käyvät konsernin sisäistä kauppaa Suomen yksiköiden kanssa ja kuinka paljon ne kotiuttavat voittojaan Suomeen.

Strategian toimeenpano

Strategia ohjaa Team Finland-verkoston organisaatioiden^[1] toimintaa, niiden henkilöstön työpanosta ja resurssien kohdentamista tulevana vuonna. TF-verkoston toiminta kattaa taloudellisia ulkosuhteita, yritysten kansainvälistymistä, Suomeen suuntautuvia investointeja ja maakuvatyötä koskevat toiminnot, sekä Suomessa että ulkomailla.

Valtioneuvosto edellyttää, että kaikki Team Finland organisaatiot ottavat tämän periaatepäätöksen linjaukset huomioon toiminnassaan. Ministeriöt sitoutuvat toimeenpanemaan strategian päätökset ja sisällyttämään ne oman hallinnonalansa ohjaukseen (tulosohtaus, omistajaohjaus, informaatio-ohjaus sekä hallitus- ja johtokuntatyöskentely).

Strategiassa määriteltyjen painopisteiden tulee vaikuttaa selkeästi organisaatioiden toimintaan, resurssien kohdentamiseen sekä julkisrahoitteisten palvelujen määrittämiseen. Kyseessä on toiminnan priorisointi, joka toteutetaan nykyisten budjettiraamien puitteissa ja siirtämällä resursseja muista tämän alan toiminnoista hallinnonalojen sisällä.

Toimeenpanon varmistamiseksi toimijoiden sitouttaminen sekä kotimaassa että ulkomailla on tärkeää. Ministereiden ja ministeriöiden virkamiesjohdon rooli sitouttamisessa on keskeinen.

Kansliapäälliköiden koordinaatioryhmä määrittelee toimeenpanon vastuutahot niiltä osin, kuin näitä ei ole kirjattu tähän strategiaan, sekä seuraa yksittäisten hankkeiden toteutusta. Koordinaatioryhmä raportoi taloudellisten ulkosuhteiden ohjausryhmälle joulukuussa 2013 siitä, miten strategiaa on lähdetty toteuttamaan ja miten painopisteet on viety osaksi eri hallinnonalojen ohjausta.

[1] Valtioneuvoston kanslia, ulkoasiainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, Finpro, Invest in Finland, Finnvera, Tekes, Teollisuussijoitus, Finnfund, Finnpartnership, Matkailun edistämiskeskus, Suomalais-venäläinen kauppakamari, Suomalais-ruotsalainen kauppakamari sekä ELY-keskukset. Päivitetty listaus verkkosivulla team.finland.fi.

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. 0295 16001
f. 09 1602 2165
julkaisut@vnk.fi
www.vnk.fi/julkaisut

ISBN Nid. 978-952-287-045-2
ISBN PDF 978-952-287-046-9